

כ"ז אייר תשפ"ה
25 במאי 2025

לכבוד:
מנהל/יות התיכונים
מנהל/יות החטיבות העליונות
רכזים/ות ומורים/ות לאנגלית בחטיבה העליונה

סמסטר ראשון בתיכון¹ אנגלית – 5 יחידות לימוד

רקע

אחד היעדים של משרד החינוך לשנה"ל תשפ"ו הוא קידום המוכנות ללימודים אקדמיים בקרב התלמידים החטיבה העליונה. בניגוד לתוכניות קיימות, כגון אקדמיה בתיכון ואחרות, המאפשרות לתלמידים מחוננים ומצטיינים לימודים אקדמיים באוניברסיטה, מטרתה של תוכנית זאת היא להגיע לקהלים רחבים ולכיתות שלמות בתוך בתי הספר. בשנה"ל תשפ"ו, לראשונה, תוצע התוכנית במקצוע אנגלית, באופן שיקדם את התלמידים לקראת קבלת ה"פטור" מלימודי השפה האנגלית באוניברסיטה, עוד בבית הספר. **התוכנית מיועדת לתלמידי כיתה י"ב הלומדים ברמת 5 יחידות לימוד. הקורסים בתוכנית שייכים לאוניברסיטה הפתוחה אך הם ילמדו בשיעורי אנגלית בכיתות בתי הספר על ידי מורי התיכון שיוכשרו לכך במיוחד.**

מבחן סיווג רמה

בתחילת כיתה י"ב (ספטמבר 2025) יעברו התלמידים ברמת 5 יח"ל מבחן סיווג רמה באנגלית מטעם "המרכז הארצי לבחינות והערכה". מדובר בבחינה סטנדרטית המשמשת כלי מיון עבור כלל מוסדות הלימוד האקדמיים בארץ. בהתאם לציונים בבחינה יסווגו התלמידים לאחד משני הקורסים הבאים של האוניברסיטה הפתוחה: **אנגלית לצרכים אקדמיים: מתקדמים א' או אנגלית לצרכים אקדמיים: מתקדמים ב'.**

- מתקדמים א – מיועד למקבלים ציון 100-119 בבחינת הסיווג
- מתקדמים ב – מיועד למקבלים ציון 120-150 בבחינת הסיווג

תלמידים שיקבלו ציון שהוא נמוך מ-100 בבחינת הסיווג, יקבלו הזדמנות ללמוד את הקורס מתקדמים א', אך ידרשו לחזור על בחינת הסיווג לפני מועד הבחינה המסכמת בקורס. אם לא יצליחו לקבל את ציון הסף של 100 גם בבחינת הסיווג החוזרת – הם לא יבחנו במסגרת קורסי התוכנית אבל עדין יוכלו לגשת לבחינת בגרות באנגלית (שאלון G).

חשוב לציין: התחייבות בית הספר לפתוח את שני הקורסים בתוכנית היא תנאי יסוד להשתתפות בית הספר לתוכנית. המשמעות היא, שיש להקצות 2 מורים מצוות מורי האנגלית בבית הספר, להוראת התוכנית.

מבנה הלמידה

למידת קורסי התוכנית: "מתקדמים א" ו"מתקדמים ב" תעשה החל מחודש נובמבר (עם החזרה מחופשות תשרי) עד סוף חודש אפריל, בשכבת י"ב. להוראת הקורס יוקצו לפחות 4 ש"ש, במסגרת שעות הלימוד של המקצוע (5 יח"ל), וחלה בהם חובת נוכחות ב- 75% מהשיעורים לכל הפחות. המורים ידרשו לתעד את הנוכחות.

במהלך השנה יוגשו מטלות, אשר תיבדקנה על ידי המורה. המבחן המסכם יכלול את תכני הקורס, יתקיים בסוף חודש אפריל 2026 ויבדק על ידי הצוות האקדמי של האו"פ.

קורסי התוכנית ימירו את בחינת הבגרות באנגלית (שאלון G). הציון הסופי בקורסי התוכנית יומר לציון בחינת הבגרות בתוספת בונס של 10 נקודות. למשל, אם הציון הסופי בקורס יהיה 70 הוא יחשב כ- 80 בהמרה לציון הבגרות.

תלמידים שיכשלו בקורסי התוכנית יוכלו לבחור להיבחן בשאלון הבגרות (שאלון G), כך שלא תפגע זכאותם לבגרות.

התכנים

רכישת מיומנויות בשפה האנגלית היא תנאי בסיסי והכרחי להתמודדות עם חומרים אקדמיים ולהשתלבות מיטבית בשוק התעסוקה המקומי והבין-לאומי. הקורסים המתקדמים באנגלית של האוניברסיטה הפתוחה הם תוצר של הרפורמה בלימודי אנגלית בהשכלה הגבוהה בישראל, ועולים בקנה אחד עם התקנים האירופאיים ללמידת שפות זרות. לפי תקנים אלה, על בוגרי ההשכלה גבוהה לפתח מיומנויות תקשורת בקריאה, בשמיעה, בכתיבה ובדיבור באנגלית, וכן בפתרון בעיות, בחשיבה ביקורתית ובשיתוף פעולה. הקורסים פותחו באוניברסיטה הפתוחה ולומדים בהם אלפי סטודנטים כל שנה בהצלחה רבה.

תפקיד המורה

הקורסים ילמדו על ידי המורים לאנגלית מצוות בית הספר. המורים יקבלו גישה מלאה לאתר הקורס במערכות האוניברסיטה הפתוחה. האתר יספק למורה ערכות מלאות הכוללות מערכי שיעור, מגוון תרגילים וחומרי העשרה. במהלך שנת הלימודים ילוו מורי התוכנית בהשתלמות בת 60 ש"ש המזכה בגמול. ההכשרה תכלול 4 מפגשים פרונטליים של 6 שעות כל אחד בקמפוס רמת אביב של האוניברסיטה הפתוחה, ועוד מפגשים מקוונים קצרים יותר לאורך השנה. השתתפות המורה בהכשרה היא תנאי מחייב להשתתפות הכיתה בתוכנית.

הערכה

במהלך השנה יגישו התלמידים מטלות שיוגדרו על ידי הצוות האקדמי. הבדיקה תיעשה על ידי המורה לאנגלית. ההערכה המסכמת בקורס תהייה במתכונת של בחינת כיתה במתקני האוניברסיטה הפתוחה שממוקמים בפריסה ארצית. הציון הסופי כולל בחנים בבדיקה אוטומטית וכן מטלות בבדיקה המורה (30%) ובחינת הסיכום (70%) שתיבדק על ידי מעריך חיצוני מטעם האוניברסיטה הפתוחה.

התאמה לתלמידים עם לקויי למידה בבחינת הסיכום

האוניברסיטה הפתוחה מכבדת את ההתאמות שנקבעו על ידי ועדת ההתאמות המחוזיות ומאושרות לבחינות הבגרות (למעט התאמה של בחינה בע"פ).

למה התוכנית כדאית לתלמידים?

- התוכנית מחזקת את הבטחון והשליטה בשפה האנגלית בדגש על כישורי תקשורת.
- התלמידים יתקדמו לעבר קבלת "פטור" מלימודי שפה באנגלית באוניברסיטה.
- הלומדים בתוכנית יקבלו בonus של 10 נק' לציון הקורס כשזה יומר לציון הבגרות.
- התלמידים בקורס הם במעמד סטודנטים. כתלמידים, זו התנסות מעצימה כשלעצמה.

למה התוכנית כדאית למורים?

- המורים יקבלו הכשרה ייעודית להנחיית הקורס, שתוכר גם לצורך גמול.
- המורים ייהנו מחומרי הוראה מקצועיים, הכוללים מערכי שיעור, מצגות, תרגילים ועוד, שיהפכו את מלאכת ההוראה קלה יותר.
- המורים יזכו להוביל את התלמידים בתוכנית ייחודית ראשונה מסוגה בישראל.

תכני הקורס ותוצרי הלמידה

שני הקורסים מקנים מיומנויות וידע באנגלית ומספקים כלים שיאפשרו לתלמידים להתמודד בביטחון ובהצלחה בזירה הבין-לאומית, במישור האישי והאקדמי. התכנים והמיומנויות מוקנים בתהליך הדרגתי, המותאם לכל רמה בנפרד.

אנגלית לצרכים אקדמיים: מתקדמים א'

הכישורים העיקריים הנרכשים בקורס זה הם עיבוד מידע, סיכום מקור, וניסוח הבעת דעה בעזרת ידע שנצבר ממקורות אחרים. כמו כן, הקורס מקנה מיומנויות למידה יעילות התואמות את מיומנויות התקשורת של המאה ה-21, כגון: עבודה עצמאית ובקבוצות, פיתוח יכולות התבטאות בעל-פה ובכתב, בניית אוצר מילים הנוגע לתחום הלימודים והחיים המקצועיים, הבנה של מקורות מידע שונים, בניית תוצרים ועוד. כל זאת תוך שימוש בתרחישים המדמים מצבים קיימים בשטח, שיאפשרו תרגול ושיפור מיומנויות השפה – קריאה, כתיבה, דיבור והבנת הנשמע.

תוצרי למידה בקורס*:

סטודנטים שיסיימו בהצלחה קורס זה יוכלו...

- לקרוא ולעבד מקורות מידע שונים בכתב ובעל-פה
- לתת המלצה מגובשת על סמך חומרים שנלמדו
- להביע דעה מבוססת הן בכתב והן בעל פה
- לכתוב פסקה מסכמת מקורות מידע שונים.

(*) יתכנו שינויים בתכנים ובמיומנויות בהתאמה לתלמידי תיכון

אנגלית לצרכים אקדמיים: מתקדמים ב

הכישורים העיקריים הנרכשים בקורס זה מטרתם לפתח את הרמה האקדמית – סיכום מקור, סינתזה (מיזוג טקסטים) של יותר ממקור אחד ונקיטת עמדה ביחס לידע שנצבר ממקורות אחרים. כמו כן, הקורס מקנה מיומנויות למידה יעילות התואמות את מיומנויות התקשורת של המאה ה-21: עבודה עצמאית ובקבוצות, פיתוח יכולות התבטאות בעל-פה ובכתב, בניית אוצר מילים הנוגע לתחום הלימודים והחיים המקצועיים, הבנה לכידה של מקורות מידע שונים תוך אנליזה וסינתזה של מקורות שונים, בניית תוצרים ועוד. כל זאת תוך שיפור מיומנויות השפה – קריאה, כתיבה, דיבור והבנת הנשמע.

תוצרי למידה בקורס*:

סטודנטים שיסיימו בהצלחה קורס זה יוכלו...

- לכתוב פסקה מסכמת
- להתייחס לטקסטים ולמקורות מידע שונים בכתב ובעל-פה
- לערוך סינתזה של כמה מקורות בכתב ובעל-פה
- לכתוב חיבור דעה
- להציג עמדה מבוססת באופן רשמי תוך שימוש בעזרים ויזואליים.

(*יתכנו שינויים בתכנים ובמיומנויות בהתאמה לתלמידי תיכון)

לוח זמנים

27/5, 29/5 כנס חשיפה למורים ומנהלים לקראת הרשמה לתכנית

סוף יוני 26 - מפגש התנעה להשתלמות המורים (מפגש מקוון)

ספטמבר 26 – מפגש השתלמות פרונטלי בקמפוס רמת אביב של האוניברסיטה הפתוחה

אוקטובר 25 – אפריל 26: מפגשי השתלמות (3 פרונטליים והשאר מקוונים)

בברכה,

ד"ר אליאס פרך

מפמ"ר אנגלית על-יסודי

המזכירות הפדגוגית משרד החינוך

ד"ר ציונה לוי

מנהלת אגף א' שפות

המזכירות הפדגוגית משרד החינוך